

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково–педагогічної роботи

_____ Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ
« _____ » _____ 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 03 гуманітарні науки

Спеціальність: 032 історія та археологія

Освітня програма: історія та археологія

Вид дисципліни: обов'язкова

Факультет: історичний

2020/2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету психології

« » _____ 2020 року, протокол № _____

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Жукова Оксана Анатоліївна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки

Програму схвалено на засіданні кафедри педагогіки
Протокол від « » _____ 2020 року № _____

В.о. завідувача кафедри педагогіки

_____ Оксана ЖУКОВА
(підпис)

Програму погоджено методичною комісією факультету психології

Протокол від « » _____ 2020 року № _____

Голова методичної комісії

_____ Юлія ГІМАЄВА
(підпис)

історичного факультету

Протокол від « » _____ 2020 року № _____

Голова методичної комісії історичного факультету

_____ Олександр ТУМАКОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 032 - історія та археологія.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни у: формуванні уяви про сутність, зміст і структуру процесів навчання та виховання у вищій школі; висвітленні особливостей педагогічного процесу у закладі вищої освіти (ЗВО); збагаченні студентів знаннями про особистість та її розвиток в процесі різнобічної діяльності; з'ясуванні сутності сучасних технологій вузівського навчання; розкритті специфіки педагогічної діяльності викладача та її гуманістичної спрямованості; формуванні готовності студентства до майбутньої викладацької діяльності; підвищенні професійно-педагогічної культури студентів як умови їхнього творчого гармонійного розвитку.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомлення студентів із методологічними аспектами педагогіки вищої школи; поглиблення уявлень про соціально-історичні характеристики системи вищої освіти; висвітлення мети, завдань, основних принципів та змісту вищої освіти в Україні; формування уявлень про: актуальні проблеми дидактики вищої школи на сучасному етапі; закономірності та принципи навчання у вищій школі; методики організації навчального процесу у закладах вищої освіти; перспективи розвитку змісту освіти у вищих навчально-виховних закладах; розкриття змісту нових технологій навчання у вищій школі; надання уявлень про основні форми організації навчального процесу у закладах вищої освіти; висвітлення основ педагогічного контролю у вищих навчальних закладах, основних форм його здійснення, значення, функцій, видів, методів; аналіз співвідношення цілей і засобів виховання і навчання студентської молоді; усвідомлення гуманістичних ідеалів вітчизняної виховної системи, напрямків, мети, форм, засобів виховної роботи у сучасній вищій школі; висвітлення педагогічних закономірностей формування студентів як майбутніх фахівців. з'ясування соціальних, професійних та культурних вимог до сучасного викладача; критеріїв та складових педагогічної майстерності викладача; педагогічних умов продуктивного діалогу викладача із студентами; розвиток інтересів і здібностей студентів у напрямку підвищення особистісної культури; вдосконалення орієнтаційних, академічних, перспективних, мобілізаційних, комунікативних, конструктивних, дослідницьких умінь студентів як підґрунтя їхнього професіоналізму; сприяння формуванню педагогічної спрямованості студентів у подальшій науково-дослідній та педагогічній діяльності.

1.3. Кількість кредитів: денна форма навчання – 3 кредити.

1.4. Загальна кількість годин: денна форма навчання – 90 годин.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2	
Семестр	
3	
Лекції	
32	
Практичні, семінарські заняття	
Самостійна робота	
58	

1.6. Заплановані результати навчання:

– базові знання про основи філософії, психології, педагогіки, етики, економіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості;

– сучасні знання та уявлення про синтетичні історичні та соціогуманітарні теорії розвитку складних соціальних систем;

– базові знання про основи філософії, психології, педагогіки, етики, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості;

– базові знання з економіки, права, політології, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;

– здатність до синтезу теоретичних знань (концепцій, ідей) з результатами джерелознавчих досліджень на рівні формулювання критичних та уточнюючих суджень.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Загальні основи педагогіки

Тема 1. ПВШ як наука і мистецтво

Педагогіка вищої школи в структурі педагогічних наук. Поняття про педагогіку вищої школи як галузь сучасного наукового знання. Актуальні проблеми педагогіки вищої школи. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками. Об'єкт, предмет, завдання, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система. Методи педагогічних досліджень.

Тема 2. Вища освіта в Україні

Поняття вищої освіти, її мета, завдання, структура. Вплив суспільних стереотипів та особистісних установок на зміни в системі освіти. Освіта як

система. Освіта як процес. Освіта як результат. Особливості університетської освіти. Парадигми університетської освіти. Структура вищої освіти в Україні. Принципи освітньої політики в Україні. Типи вищих навчальних закладів та основні напрямки їх діяльності. Моделі організації навчального процесу в національній вищій школі. Зміст реформ вищої освіти в Україні.

Тема 3. Витоки і основні етапи становлення вищої школи України

Соціально-історичні характеристики розвитку системи вищої освіти в Україні. Витоки і основні етапи становлення вищої школи в Україні. Зародження і розвиток вищої школи в Україні. Основні риси сучасної української вищої школи. Перспективи розвитку сучасної вищої школи в Україні.

Тема 4. Вища освіта в країнах зарубіжжя

Система вищої освіти за кордоном (США, Японія, Південна Корея, Китай): сучасний стан та перспективи розвитку. Система ступеневої освіти у західноєвропейських країнах.

Розділ II. Дидактика вищої школи

Тема 5. Організація навчального процесу у закладах вищої освіти (ЗВО)

Поняття про дидактику вищої школи. Об'єкт і завдання дидактики. Мета навчання. Основні категорії дидактики. Закономірності та принципи навчання у вищому навчальному закладі. Структура навчального процесу у вищій школі. Показники якості навчання у вищій школі. Проблеми навчання у вищому навчальному закладі.

Тема 6. Принципи та методи навчання у ЗВО

Зміст понять «принцип навчання» та «метод навчання». Ієрархія принципів навчання у вищій школі. Методи навчання у закладах вищої освіти. Традиційні методи навчання. Активні та інтерактивні методи навчання. Пошуково-творчі методи навчання. Метод проєктів.

Тема 7. Форми навчання у закладах вищої освіти

Поняття про форми організації навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти. Класифікація і характеристика форм організації навчання: форми теоретичної навчальної діяльності (лекція, семінарське заняття, курсова робота, дипломна робота, консультація, навчальна екскурсія); форми практичної навчальної діяльності (лабораторно-практичні роботи, практикуми); комбіновані форми навчальної діяльності (педагогічна та виробнича практика); контрольні форми навчальної діяльності (колоквіум, залік, іспит). Комплексні форми організації навчання.

Тема 8. Лекція – провідна форма і метод навчання у ЗВО

Лекція, її функції і класифікація. Композиційна структура лекції. Етапи підготовки лекції. Особливості читання лекцій з гуманітарних дисциплін. Критерії оцінки лекційної майстерності. Лекторська майстерність викладача як необхідна умова забезпечення результативності науково-пізнавальної діяльності студентів.

Тема 9. Групові форми проведення занять у ЗВО

Семінарське заняття, його мета, функції і структура. Особливості організації проведення семінару в активній формі. Критерії оцінки якості проведення семінарських занять. Практичні заняття (або лабораторно-практичні заняття). Педагогічна студія як форма практичного заняття зі студентами.

Тема 10. Види навчання у вищій школі

Поняття «тип навчання» у вищій школі. Традиційне навчання. Проблемне навчання. Програмоване навчання. Диференційоване навчання. Дистанційне навчання. Знаково-контекстне навчання.

Тема 11. Контроль навчального процесу у ЗВО

Задачі контролю та його організація. Форми і методи контролю. Контроль знань студентів денного навчання. Особливості контролю знань студентів заочної форми навчання. Залишкові знання студентів. Контроль навчальної роботи викладача. Методика аналізу й оцінки проконтрольованого заняття.

Тема 12. Технології навчання у вищій школі: загальна характеристика

Зміст і структура освітньої технології. Сутність і взаємозв'язок понять «освітні технології», «педагогічні технології», «навчальні технології». Основні етапи розвитку технологій навчання. Технологія та методика навчання. Традиційне та інноваційне навчання: порівняльний аналіз. Критерії ефективності технологій навчання. Концепція оновлення підготовки майбутніх фахівців на основі застосування інноваційних технологій.

Тема 13. Інноваційні технології у вищій школі

Технологія проблемного і групового навчання. Види інтенсивних технологій. Ігрові технології. Технології аналізу ситуацій для активного навчання (action learning). Комплексні технології активного навчання. Модульно-контекстуальна технологія. Інформаційні технології. E-learning. Технологія дистанційного навчання.

Розділ III. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи.

Тема 14. Зміст і структура діяльності викладача ЗВО

Професійна діяльність викладача вищої школи: структура, основні напрями, компоненти та функції діяльності. Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності. Фактори ефективності діяльності викладача вищої школи. Особистісні (базові) і ситуативні (процесуальні) передумови діяльності викладача. Професійні деформації у діяльності викладача. Професійне "вигорання" у діяльності педагога і засоби його запобігання.

Тема 15. Виховна робота зі студентською молоддю як один із напрямів діяльності викладача вищої школи

Сутність, зміст, завдання і специфіка виховного процесу у закладах вищої освіти. Основні напрямки виховної роботи у ЗВО. Складові частини виховання. Закономірності й рушійні сили процесу виховання. Основні принципи виховання у вищій школі. Види і форми виховання. Позааудиторні форми виховної роботи. Загальна характеристика методів виховання. Умови ефективності виховного процесу у ЗВО. Науково-теоретичні й організаційні основи роботи куратора студентської групи. Напрямки роботи куратора студентської групи. Умови підвищення результативності роботи куратора.

Тема 16. Імідж викладача вищого навчального закладу

Зміст поняття «імідж педагога». Складові іміджу. Механізми формування особистісного іміджу. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти. Складові педагогічної культури. Зміст та структура комунікативної культури викладача. Педагогічне спілкування та його особливості у вищій школі.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
лекції		прак	лаб.	ІНД	ср.	лекції		прак	лаб	ІНД	Ср		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Розділ І. Загальні основи педагогіки вищої школи													
Тема 1. ПВШ як наука і мистецтво	6	2				4							
Тема 2 Вища освіта в Україні	6	2				4							
Тема 3 Витоки і основні етапи становлення вищої школи України	6	2				4							
Тема 4 Вища освіта в країнах зарубіжжя	6	2				4							
Разом за розділом 1	24	8				16							
Розділ ІІ. Дидактика вищої школи													
Тема 5 Організація навчального процесу у ЗВО	6	2				4							

Тема 6 Принципи та методи навчання у ЗВО	6	2				4						
Тема 7 Форми навчання у закладах вищої освіти	6	2				4						
Тема 8 Лекція – провідна форма і метод навчання у ЗВО	6	2				4						
Тема 9 Групові форми проведення занять у ЗВО	6	2				4						
Тема 10 Види навчання у вищій школі	6	2				4						
Тема 11 Контроль навчального процесу у ЗВО	6	2				4						
Тема 12 Технології на- вчання у вищій школі: загальна характеристика	6	2				4						
Тема 13 Інноваційні технології у вищій школі	6	2				4						
Разом за розділом 2	54	18				36						
Розділ III. Специфіка професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи												
Тема 14 Зміст і структура діяльності викладача ЗВО	4	2				2						
Тема 15 Виховна робота зі студентською молоддю як один із напрямів діяльності викладача вищої школи	4	2				2						
Тема 16 Імідж викладача вищого навчального закладу	4	2				2						

Разом за розділом 3	12	6				6						
Усього	90	32				58						

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	ПВШ як наука та мистецтво. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання сінквейну.	3	Поточний контроль: сінквейн, успішність виконання тестової роботи
2	Тема 2. Вища освіта в Україні. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу.	3	Поточний контроль: успішність виконання тестової роботи
3	Тема 3. Витоки і основні етапи становлення вищої школи України. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу.	4	Поточний контроль: успішність виконання тестової роботи
4	Тема 4. Вища освіта в країнах зарубіжжя. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	4	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
5	Тема 5. Організація навчального процесу у закладах вищої освіти (ЗВО). Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	3	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
6	Тема 6. Принципи та методи навчання у ЗВО. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	3	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
7	Тема 7. Форми навчання у закладах вищої освіти Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	3	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
8	Тема 8. Лекція – провідна форма і метод навчання у ЗВО Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	4	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
9	Тема 9. Групові форми проведення занять у ЗВО Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	3	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи

10	Тема 10. Види навчання у вищій школі Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	4	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
11	Тема 11. Контроль навчального процесу у ЗВО Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	4	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
12	Тема 12. Технології навчання у вищій школі: загальна характеристика Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	4	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
13	Тема 13. Інноваційні технології у вищій школі Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка презентації.	4	Поточний контроль: презентація, успішність виконання тестової роботи
14	Тема 14. Зміст і структура діяльності викладача ЗВО Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання проблемних ситуацій.	4	Поточний контроль: змодельовані проблемні ситуації успішність виконання тестової роботи
15	Тема 15. Виховна робота зі студентською молоддю як один із напрямів діяльності викладача вищої школи Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання проблемних ситуацій.	4	Поточний контроль: змодельовані проблемні ситуації успішність виконання тестової роботи
16	Тема 16. Імідж викладача вищого навчального закладу Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Складання проблемних ситуацій.	4	Поточний контроль: змодельовані проблемні ситуації успішність виконання тестової роботи
РАЗОМ		58	

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ (не передбачені)

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання основних положень курсу передбачено використання комплексу методів навчання, що сприяють: розвиткові індивідуальних здібностей здобувачів освіти; ефективному здійсненню навчально-пізнавальної діяльності у процесі проведення лекційних та семінарських занять; формуванню й подальшому вдосконаленню мотивації учасників освітнього процесу.

За допомогою пояснювально-ілюстративних, репродуктивних, проблемних, частково-пошукових методів навчання відбувається керівництво навчально-пізнавальною, науково-дослідною та самостійною роботою студентів.

Викладання тем лекційного курсу переважно здійснюється завдячуючи проведенню лекцій з елементами проблемності, що передбачають подальше обговорення під час семінарських занять з використанням методів діалогічного та полілогічного спілкування, проєктів, мозкового штурму, синектики. Зазначені методи мають спрямування на процеси формування та закріплення у здобувачів освіти професійних компетентностей; активізації у них критичного та креативного типів мислення; створюють певні умови для розвитку умінь та навичок вибудовувати власну траєкторію під час вирішення складних/неоднозначних ситуацій, що вимагають від них чіткого формулювання власної позиції та належної аргументації на підґрунті здобутих знань.

Через використання методів, що віднесені до групи методів самостійної роботи студентів, здійснюються процеси оволодіння та закріплення здобувачами освіти навчальним матеріалом у позааудиторні години.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю з дисципліни «Педагогіка вищої школи» є: поточне усне та письмове опитування; оцінка за індивідуальний проєкт/презентації; підсумковий письмовий тест за матеріалом 1 та 2 розділів (к/р); підсумковий контроль – залік.

Форми поточної перевірки та критерії оцінювання навчальних досягнень студентів:

- *усна співбесіда* за матеріалами розглянутої теми з оцінкою відповідей студентів під час проведення семінарських занять;
- *письмовий контроль* знань студентів за кількома темами лекційного курсу у вигляді тестів або розгорнутої відповіді на поставлені запитання (5-20 хв). Проводиться найчастіше на початку семінарських занять або на початку чи в кінці лекції;
- *індивідуальні проєкти/презентації* з тем навчальної дисципліни представляються студентами у встановлені викладачем терміни.

Критеріями, що визначають рівень компетентності здобувачів освіти під час оцінювання результатів контролю (поточного й підсумкового), є:

- виконання ними всіх видів навчальної роботи, що зазначені у робочій програмі з дисципліни «Педагогіка вищої школи»;
- обсяг і глибина знань, набутих у процесі опрацювання і засвоєння матеріалу, поданого у списку основних та додаткових інформаційних джерел;
- ґрунтовний аналіз явищ, що підлягають вивченню під час опанування дисципліною;

- аргументованість відповідей здобувачів освіти на запитання в усній та письмовій формі, що ставляться науково-педагогічним працівником;
- можливість та характер застосування набутих під час навчання теоретичних знань на тлі практичної діяльності.

У якості поточного контролю передбачено оцінювання самостійної роботи студентів, яка включає виконання таких видів завдань:

- складання сінквейну (за Темою 1) – 5 балів
- складання презентації (за Темами 4-13) - 15 балів
- складання проблемних ситуацій (за Темами 14-16)– 10 балів (5 ситуацій по 2 бали за кожною);
- написання тестової контрольної роботи (за Темами 1-16) – 10 балів

● складання сінквейну (за Темою 1) – 5 балів

В контексті теми №1 студентові слід самостійно скласти сінквейн, що характеризує методи педагогічних досліджень за схемою, наведеною нижче:

Схема складання сінквейну:

- 1) Іменник – 1 слово.
- 2) Прикметник – 2 слова.
- 3) Дієслово – 3 слова.
- 4) Слова, що відображують відношення до явища, що вивчається.
- 5) Висновок, яким вся попередня інформація узагальнюється (слово-резюме).

Приклад

(характеристика методу анкетування):

1. Анкетування.
2. Відкрите (варіанти відповіді не обмежені);
закрите (вибір відповіді обмежений варіантами).
3. Визначити характер інформації, яку б хотілося отримати;
скласти питання;
обробити результати.
4. Швидкий спосіб зібрати інформацію від великої кількості людей;
імовірність отримати неточні дані;
орієнтація на масу, а не на індивідуальність;
цікава форма організації проведення дослідження для суб'єктів навчання.
5. Метод (або дослідження)= Отримання даних для статистичного аналізу.

Складання сінквейну оцінюється у 5 балів. Наявність кожної складової сінквейну складає 1 бал. Відсутність будь-якої із зазначених позицій зменшує кількість балів на 1 одиницю.

● складання презентації (за Темами 4-13) - 15 балів

Підготовка студентом презентації з інноваційних методів, форм, технологій та видів навчання. Робота складається з 15-20 слайдів, які висвітлюють зміст обраної теми. У разі відсутності малюнків (графіків, діаграм, порівняльних таблиць, відеофрагментів) студенту нараховується 15 балів. Дрібні неточності під час презентації матеріалу зменшують максимальну кількість

балів на 3 одиниці. Відсутність ґрунтовної відповіді на запитання аудиторії стосовно обраної теми зменшує максимальну кількість балів ще на 3 одиниці. Бали не нараховуються у випадку невідповідності змісту зазначеній тематиці.

Критерії оцінювання презентації

Показник, що оцінюється	Критерії оцінювання
<p>зміст</p> <p>обсяг</p> <p>форма викладення матеріалу; структурні елементи</p>	<p>відповідність змісту заявленій темі; оптимальний обсяг (10-15 слайдів);</p> <p>відповідність формальним критеріям (ґрунтовність, інформативність, доречність малюнків і таблиць, логічність, послідовність викладу);</p> <p>наявність структурних елементів (обкладинка; титульний слайд; зміст; вступ: мета, завдання; навчальний матеріал (включаючи текст, схеми, таблиці, ілюстрації, графіки); висновки, узагальнення, ключові положення; глосарій термінів, система контролю знань (запитання і завдання для самоперевірки); додатковий матеріал для поглибленого вивчення; інформаційні ресурси за темою);</p>
<p>Відеофрагменти динамічності</p>	<p>застосування відеофрагментів;</p> <p>динамічність (сприйняття образної, звукової і вербальної інформації);</p>
<p>текстова інформація відповіді на запитання аудиторії</p>	<p>дотримання правил використання текстової інформації (максимальна інформативність тексту);</p> <p>чіткі, лаконічні, ґрунтовні відповіді на запитання присутніх</p>

● складання проблемних ситуацій (за Темами 14-16)– 10 балів (5 ситуацій по 2 бали за кожну);

На основі аналізу педагогічної практики з позицій власного досвіду студенту слід висвітлити (змодельювати) 5 проблемних ситуацій, вирішення яких передбачає вихід на дискусію. Кожна із запропонованих ситуацій оцінюється в 2 бали. Алгоритм їх складання наступний:

- Створення проблемної ситуації.
- Аналіз ситуації.
- Шляхи вирішення проблеми (включаючи власне бачення).
- Верифікація отриманих результатів.

Наявність дрібних неточностей веде до зменшення максимального результату (4 бали) на 1 бал. Наслідком нечіткого дотримання алгоритму є зменшення максимального результату за кожну запропоновану ситуацію на 2 бали. Якщо запропонована ситуація не містить елементів проблемності, бали не зараховуються взагалі.

● написання тестової контрольної роботи (за Темами 1-16) – 10 балів

Критерії оцінювання тестової роботи за темами

Тестова робота містить два типи тестових завдань. Перший тип - завдання з вибором однієї правильної відповіді із запропонованих.

Другий тип - завдання з відкритою відповіддю, якими передбачено вільний виклад думки студентом згідно з поставленими запитаннями.

Питання першого типу оцінюються в 0,5 бали за кожну правильну відповідь. У разі невірної вибору варіанта відповіді на поставлене запитання, бали не нараховуються взагалі.

Питання другого типу оцінюються в 1 бал за кожну правильну відповідь. Якщо студент допускає незначні неточності у викладі думки на поставлене запитання, то його оцінка знижується на 0,5 бали.

Результат тесту залежить від кількості питань, на які було дано правильну відповідь. Максимальна кількість балів за тестову роботу - 10 балів.

Бали	Критерії оцінювання
<i>завдання з відкритою відповіддю на запитання</i>	
1	Повне розкриття відповіді.
0,5	Відповідь має дрібні неточності, не містить суттєвих помилок (часткове розкриття змісту).
0	Повністю невірна відповідь, або її відсутність.
<i>завдання з вибором однієї правильної відповіді на запитання</i>	
0,5	Правильний вибір
0	Невірний вибір відповіді, або її відсутність

Підсумкова письмова робота

Заліковий білет містить 3 питання. Повна, ґрунтовна відповідь без помилок на перше та друге питання оцінюється в 20 балів кожне. Якщо відповідь містить дрібні неточності, незначні помилки (не більше 1-2), оцінка знижується на 3-4 бали за відповідне питання. При значних неточностях оцінка знижується на 6 балів; при великій кількості помилок – на 12. Бали не нараховуються у випадку неправильної відповіді.

Критерії оцінювання залікової роботи за темами (Т 1-Т16)

Бали за контрольне питання	Критерії оцінювання
20-18	Правильна та повна відповідь на поставлені запитання. Студент виявляє повне розуміння актуальних теоретичних основ дисципліни; демонструє різнобічне, систематичне і глибоке знання навчального матеріалу, високий рівень ознайомлення з основною та додатковою літературою, що рекомендована програмою; виявляє творчі здібності в розумінні і використанні навчального матеріалу. Його ґрунтовна та послідовна відповідь є результатом засвоєння взаємозв'язку основних понять дисципліни в їхньому значенні для набутої професії.
17-14	Студент демонструє впевнене володіння основними поняттями курсу під час розв'язання теоретичних та практичних проблем, що

	зумовлюють його специфіку; наводить аргументи та докази на користь позиції, що викладає; демонструє ґрунтовний рівень знань навчального матеріалу; вміє аналізувати теорії, дані, факти. Відповідь містить дрібні неточності, незначні помилки, є недостатньо послідовною та логічною. Студент має труднощі у формулюванні власної позиції й відповідних висновків.
13-10	Відповідь містить велику кількість помилок, є непослідовною та неповною. Студент демонструє посередній рівень засвоєння знань з основних тем курсу, виявляє слабе застосування теоретичних положень при розв'язанні поставленого питання. Знання є фрагментарними та епізодичними.
9-5	Студент ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання і відтворення окремих фактів і фрагментів, демонструє низький рівень засвоєння знань. Знання теоретичних концепцій і підходів безсистемні, дуже фрагментарні і поверхневі. Студент не володіє навичками аналізу, синтезу, порівняння, допускає неприпустимі помилки у відповідях на запитання.
4-0	Студент демонструє знання основного навчального матеріалу в обсязі, що не можна вважати необхідним для подальшої професійної діяльності. Відповідь є повністю невірною або відсутньою.

Третє питання - складання рецензії на будь-яку статтю відповідно до тематики навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи»- **20 балів**.

Рецензія складається за зазначеною схемою.

Схема складання рецензії:

1). Предмет аналізу. (У роботі автора, ... у рецензованій роботі, ... у предметі аналізу ...).

2). Актуальність теми. (Робота присвячена актуальній темі ..., актуальність теми обумовлена, актуальність теми не викликає сумнівів, цілком очевидна ...).

3). Формулювання основної тези. (Центральним питанням роботи є ..., у статті обґрунтовано, на перший план висувається питання про ...).

4). Короткий зміст роботи.

5). Загальна оцінка. (Оцінюючи роботу в цілому ..., підсумовуючи результати..., таким чином, розглянута робота ..., автор виявив вміння розбиратися в ..., систематизував матеріал і узагальнив його ..., безумовною заслугою автора є...), автор, безумовно, поглиблює наше уявлення про..., робота, безперечно, відкриває.....).

6). Недоліки та їх характер. (В той же час, викликає сумнів теза про ..., до недоліків роботи слід віднести..., робота побудована нераціонально, варто було б скоротити ... (забезпечити рекомендаціями ...), зазначені недоліки мають чисто локальний характер і не впливають на..., згадані недоліки пов'язані не з тільки з ..., скільки з ...).

7). Висновки. (Звісно ж, що в цілому стаття ... має важливе значення ..., робота заслуговує високої (позитивної) оцінки...

Максимальна кількість балів, яку студент отримує за написання рецензії складає 20 балів. Оцінка знижується на 2 бали у випадку відсутності будь-яких заявлених у схемі позицій (кожна позиція – 2 бали).

ПИТАННЯ ДО ЗАЛКУ

1. Поняття про педагогіку вищої школи як галузь сучасного наукового знання.
2. Актуальні проблеми педагогіки вищої школи.
3. Зв'язок педагогіки вищої школи з іншими науками.
4. Вища школа як педагогічна система.
5. Поняття вищої освіти, її мета, завдання, структура.
6. Особливості університетської освіти.
7. Парадигми університетської освіти.
8. Моделі організації навчального процесу в національній вищій школі.
9. Соціально-історичні характеристики розвитку системи вищої освіти в Україні.
10. Основні риси сучасної української вищої школи.
11. Перспективи розвитку сучасної вищої школи в Україні.
12. Закономірності та принципи навчання у вищому навчальному закладі. Структура навчального процесу у вищій школі.
13. Показники якості навчання у вищій школі.
14. Традиційні методи навчання у вищій школі: загальна характеристика.
15. Активні та інтерактивні методи навчання у вищій школі: загальна характеристика.
16. Пошуково-творчі методи навчання у вищій школі: загальна характеристика.
17. Класифікація і характеристика форм організації навчання у вищій школі: форми теоретичної навчальної діяльності (лекція, семінарське заняття, курсова робота, дипломна робота, консультація, навчальна екскурсія); форми практичної навчальної діяльності (лабораторно-практичні роботи, практикуми); комбіновані форми навчальної діяльності (педагогічна та виробнича практика); контрольні форми навчальної діяльності (колоквіум, залік, іспит).
18. Комплексні форми організації навчання у вищій школі: загальна характеристика.
19. Лекція, її функції і класифікація. Композиційна структура лекції. Етапи підготовки лекції.
20. Особливості читання лекцій з гуманітарних дисциплін. Критерії оцінки лекційної майстерності.
21. Семінарське заняття, його мета, функції і структура. Особливості організації проведення семінару в активній формі.
22. Педагогічна студія як форма практичного заняття зі студентами.
23. Проблемне навчання у вищій школі: загальна характеристика. Диференційоване навчання у вищій школі: загальна характеристика. Дистанційне навчання у вищій школі: загальна характеристика.
24. Знаково-контекстне навчання у вищій школі: загальна характеристика.
25. Задачі контролю та його організація. Форми і методи контролю.
26. Особливості контролю знань студентів заочної форми навчання.

27. Зміст і структура освітньої технології. Сутність і взаємозв'язок понять «освітні технології», «педагогічні технології», «навчальні технології».
28. Технологія та методика навчання. Критерії ефективності технологій навчання.
29. Технологія проблемного і групового навчання у вищій школі.
30. Види інтенсивних технологій навчання у вищій школі.
31. Ігрові технології навчання у вищій школі.
32. Технології аналізу ситуацій для активного навчання (action learning) навчання у вищій школі.
33. Комплексні технології активного навчання навчання у вищій школі.
34. E-learning навчання у вищій школі.
35. Професійна діяльність викладача вищої школи: структура, основні напрями, компоненти та функції діяльності.
36. Студент як об'єкт-суб'єкт педагогічної діяльності.
37. Фактори ефективності діяльності викладача вищої школи. Особистісні (базові) і ситуативні (процесуальні) передумови діяльності викладача.
38. Професійні деформації у діяльності викладача. Професійне "вигорання" у діяльності педагога і засоби його запобігання.
39. Сутність, зміст, завдання і специфіка виховного процесу у закладах вищої освіти. Основні напрями виховної роботи у ЗВО.
40. Позааудиторні форми виховної роботи.
41. Науково-теоретичні й організаційні основи роботи куратора студентської групи. Напрями роботи куратора студентської групи. Умови підвищення результативності роботи куратора.
42. Зміст поняття «імідж педагога». Складові іміджу. Механізми формування особистісного іміджу.
43. Педагогічна культура викладача закладу вищої освіти. Складові педагогічної культури.
44. Зміст та структура комунікативної культури викладача.
45. Педагогічне спілкування та його особливості у вищій школі.

Приклад відповіді на питання залікового білета

Класифікація методів навчання.

Поняття про метод і прийом навчання

Метод – (від грец. *metodos* – шлях до чого-небудь) означає спосіб діяльності, спрямованої на досягнення певної мети.

Метод навчання – спосіб упорядкованої взаємозв'язаної діяльності викладача та студентів, спрямованої на вирішення завдань освіти.

Окрім основного визначення в літературі зустрічаються й інші визначення методів навчання:

Метод – це форма руху змісту навчального матеріалу.

Метод – це упорядкована сукупність методичних прийомів, дій та операцій, за допомогою яких організовується навчальна діяльність студентів і процес засвоєння знань.

Метод – форма обміну навчальною інформацією між тим, хто навчає, і тим, хто вчиться.

Метод – форма руху пізнавальної діяльності студентів.

Метод – упорядкована сукупність прийомів, дій і логічних операцій.

Метод – це спосіб співробітництва викладача та студентів.

Таким чином, метод навчання – досить складне, багатоякісне багатовимірне педагогічне явище, в якому знаходять відображення об'єктивні закономірності, принципи, цілі, зміст і форми навчання. Цей зв'язок з іншими дидактичними категоріями взаємозворотній: принципи, цілі, зміст і форми навчання визначають метод, але вони не можуть бути реалізовані без нього, без урахування можливостей їх практичної реалізації.

Кожний метод навчання повинен виконувати не тільки освітню, розвивальну та виховну функції, але й спонукальну і корекційну (розвиток сприймання, мислення, уяви, пам'яті, емоційно-почуттєвої сфери).

Будь-який навчальний предмет, окрім загальних методів навчання, має свої методи, зумовлені специфікою його змісту. Так, наприклад, при викладанні української мови застосовуються спеціальні методи: читання і письмо, словникова робота, граматичний розбір та ін. В географії важливе місце належить роботі з картами, в природознавстві – спостереження, досліди та ін. Дидактика вивчає методи, які мають найбільш загальне значення і які можуть бути застосовані при вивченні різних навчальних предметів.

У структурі методів виділяють прийоми, тому кожний метод можна представити як сукупність методичних прийомів. Отже, прийом – це елемент методу. Елементи методів не є сумою окремих частин цілого, а системою, що об'єднана логікою дидактичного завдання. Якщо метод є способом діяльності, що охоплює весь шлях її протікання, то прийом – це окремий крок, дія в реалізації методу. Необхідно розрізняти прийоми розумової діяльності (логічні прийоми) – виділення головного, аналогія, конкретизація, порівняння та ін., а також прийоми навчальної роботи – розв'язування задач, прикладів, граматичний розбір тощо. Логічні прийоми є однаковими в різних методах. Тільки системне поєднання прийомів утворює певний метод навчання, тому важливою є послідовність їх застосування. Одні і ті ж самі прийоми можуть входити в різні методи навчання, але в поєднанні з іншими прийомами вони утворюють зовсім інший метод навчання. Наприклад, прийом запам'ятовування має місце як в репродуктивних, так і в проблемно-пошукових методах навчання. Але, якщо в першій групі методів він домінує, то в другій – є допоміжним, бо сприяє запам'ятовуванню основних результатів проблемних міркувань. Окрім цього слід пам'ятати, що метод може стати прийомом, а прийом – методом. Коли прийом починає виконувати основне навчальне навантаження (допомагає розкрити суть того чи іншого питання), він стає методом. Наприклад, корегування відповідей

учнів (як прийом) під час проведення бесіди може трансформуватися у дискусійну площину. За такої умови цей прийом може стати самостійним методом навчання (дискусія). Важливо підкреслити, що діалектика переходу методу в прийом чи навпаки обумовлена логікою процесу навчання, наявністю суперечливих аспектів між метою і засобами її досягнення, різними елементами пізнавальної діяльності.

Метод навчання має дві складові частини: об'єктивну і суб'єктивну. Об'єктивна частина методу обумовлена вимогами законів і закономірностей, принципів і правил навчання, а також цілями, завданнями, змістом, формами навчальної діяльності. Суб'єктивна частина методу обумовлена особистістю педагога, його творчістю, майстерністю; особливостями учнів, конкретними умовами протікання навчання. Проблема співвідношення об'єктивного і суб'єктивного в методі розв'язана не повністю: є прихильники думки про те, що метод – об'єктивне явище, але є дослідники, які вважають його результатом творчої праці педагога, індивідуального надбання. Безперечним є те, що об'єктивна частина дозволяє дидактам розробляти теорію методів, рекомендувати педагогам шляхи їх ефективної реалізації. З іншого боку, саме методи є сферою прояву високої педагогічної майстерності.

Класифікація методів навчання

Проблема класифікації методів навчання породжена наявністю в дидактиці великої кількості підходів до виявлення сутності методів навчання, їх визначень, структури і класифікацій. Значний вклад у розвиток теорії методів навчання на сучасному етапі внесли Є. Голант, М. Данилов, Б. Єсіпов, М. Скаткін, М. Лернер, А. Алексюк, Ю. Бабанський, В. Бондар, В. Паламарчук та ін.

Метод навчання є досить складним педагогічним явищем, яке має багато сторін. За кожною з них методи групують в системи. Не випадково, що вчені-педагоги розробили десятки класифікацій методів навчання. Отже, класифікація методів навчання – це впорядкована за певною ознакою їх система (І. Підласий). Майбутньому вчителю необхідно знати лише ті класифікації методів, які ефективно “обслуговують” практику навчання і є основою для її вдосконалення.

Класифікація на основі зовнішніх форм прояву методів навчання

В основі класифікації – джерела знань, а також характер чуттєвого сприймання (слух, зір, дотик). Такий підхід дозволив виділити словесні, наочні та практичні методи навчання (традиційна класифікація).

До словесних методів належать: розповідь, пояснення, лекція, бесіда, інструктаж, робота з книгою, навчальна дискусія, диспут. До наочних – спостереження, демонстрування та ілюстрування. До практичних – вправа, лабораторна робота, практична робота, дидактична гра.

Класифікація методів навчання за типом пізнавальної діяльності учнів (внутрішня психологічна сторона)

Методи цієї групи відображають різний рівень пізнавальної активності і самостійності учня у навчанні. В запропонованій класифікації виділяють

такі методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

Класифікація методів навчання на основі внутрішнього логічного шляху засвоєння знань

До цієї групи належать такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний і синтетично-аналітичний, індуктивний, дедуктивний, індуктивно-дедуктивний і дедуктивно-індуктивний, традиційний.

Класифікація методів навчання за ступенем самостійності учнів у здійсненні навчальної діяльності

За цією класифікацією виділяють методи самостійної роботи і роботи під керівництвом учителя. Найбільш поширеними видами самостійної роботи є: робота з підручником, самостійні роботи з приладами, самостійне виконання письмових вправ, написання творів, віршів, метод самостійного розв'язання задач, самостійного спостереження тощо.

Класифікація методів за дидактичними цілями

За цією класифікацією виділяють дві групи методів навчання:

Методи, що забезпечують первинне засвоєння навчального матеріалу (інформаційно-розвивальні, евристичні, дослідницькі).

Методи, що забезпечують закріплення і вдосконалення здобутих знань (вправи, практичні роботи).

Класифікація за основними етапами процесу навчання

В запропонованій групі називають такі методи: формування знань, формування умінь і навичок, застосування знань, узагальнення і систематизації, закріплення, перевірки знань, умінь і навичок, творчої діяльності.

Бінарні і полінарні класифікації методів навчання

В основі групування цих методів – дві чи більше спільних ознак. Так, в якості істотних (спільних) ознак називають джерела знань, рівні пізнавальної активності учнів, а також логічні шляхи навчального пізнання.

Класифікації за системним підходом

Серед відомих класифікацій вирізняється системним підходом класифікація Ю.К. Бабанського. В її основі – комплексний діяльнісно-процесуальний підхід, який ураховує основні компоненти діяльності: мотиви, операції, дії, контроль та аналіз результатів.

Таблиця 1

Класифікація методів навчання

Основні групи методів навчання	Основні підгрупи методів навчання	Окремі методи навчання
Методи стимулювання і мотивації учіння	1.1 Методи формування інтересу до учіння.	Пізнавальні ігри, навчальні дискусії, методи емоційного стимулювання та ін.
	1.2 Методи формування обов'язку і відповідальності в учінні	Методи навчального заохочення, осуду, пред'явлення навчальних вимог та ін.

Методи організації і здійснення навчальних дій та операцій	2.1 Перцептивні методи (передачі і сприймання навчальної інформації за допомогою почуттів): а) словесні методи; б) наочні методи в) аудіовізуальні методи г) практичні методи	Лекція, розповідь, бесіда тощо Методи ілюстрацій, демонстрацій, відеопоказу тощо Поєднання словесних і наочних методів Методи вправ, проведення дослідів виконання трудових завдань тощо
	2.2 Логічні методи (організація і здійснення логічних операцій)	Індуктивні, дедуктивні, метод аналогій тощо
	2.3 Гностичні методи (організація і здійснення мисленневих операцій)	Проблемно-пошукові (проблемний виклад, евристичний метод, дослідницький метод тощо), репродуктивні методи (інструктаж, ілюстрування, пояснення, практичне тренування тощо)
	2.4 Методи самоуправління навчальними діями	Самостійна робота з книгою, приладами, об'єктами праці тощо
Методи контролю і самоконтролю	3.1 Методи контролю	Методи усного контролю, письмового контролю, лабораторного контролю, машинного контролю. Методи самоконтролю.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т.І. Туркот. - К.: Кондор, 2016. - 628 с.

Бондар В.І. Дидактика: Підручник. - К.: Либідь, 2005. – 264 с.

Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2003. - 316 с.

Галузинський В.М. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні [Текст]: навч. посібник для викладачів та аспірантів вузів / В.М. Галузинський, М.Б. Євтух; ІСДО, Київський лінгвістичний ун-т. - К.: ІНТЕЛ, 1995. - 168 с.

Гура О.І. Вступ до спеціальності “Педагогіка вищої школи”: Навчальний посібник. – К.: Центр навч. літератури, 2005. - 224 с.

Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : Навч. посіб. [2-е видання, доповнене] – К.: «Академвидав», 2012. – 352 с.

Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. /А.І. Кузьмінський. - К.: Знання, 2012. – 486 с.

Лекції з педагогіки вищої школи: Навч. посібник/ За ред. В.І.Лозової. – Харків: «ОВС», 2006. – 496 с.

Мащенко Н. І. Основи педагогіки і психології вищої школи [Текст]: Курс лекцій / Н.І. Мащенко. – [2-е вид., доп. й перероб.]. – Кременчук, 2006. – 272 с.

Мороз О.Г. Педагогіка і психологія вищої школи [Текст] / О.Г. Мороз, О.С. Падалка, В.І. Юрченко; за заг. ред. О.Г. Мороза. – К.: НПУ, 2003. – 267 с.

Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 472 с.

Педагогіка вищої школи [Текст]: навч. посіб. / [З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.]; За ред. З.Н. Курлянд. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. – К.: Знання, 2005 – 399 с.

Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Центр учбової літератури, 2007. - 232с.

Руснак І.С. Педагогіка і психологія вищої школи [Текст]: навч.-метод. посіб. / І.С. Руснак, М.Г. Іванчук. – [2-ге вид., доп.]. – Чернівці: Букрек, 2009. – 176 с.

Семенча І. Є. Педагогіка вищої школи [Текст]: навч. пос. / І.Є. Семенча. – Д.: РВВ ДНУ, 2004. – 72 с.

Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи [Текст]: навч. пос. / М. М. Фіцула. – [2-ге вид., випр., допов.]. – К.: Академвидав, 2006. – 560 с.

Шарипов Ф.В. Педагогика и психология высшей школы. Учебное пособие / Ф.В. Шарипов. - М: Логос, 2014. – 448 с.

Допоміжна література

Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти : Історія. Теорія / А.М. Алексюк – К.: Либідь, 1998. – 558 с.

Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти: курс лекцій. Модульне навчання / А.М. Алексюк – К.: Либідь, 1993. – 218 с.

Алексюк А.М. Організація самостійної роботи студентів в умовах інтенсифікації навчання / А.М. Алексюк, А.А. Аюрзанайн, П.Г. Підкасистий, В.А. Козаков. – К.: ІСДО, 1993. – 335 с.

Вища освіта України і Болонський процес: навч. посіб. / за ред. В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болубаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. – Тернопіль : навчальна книга. – Богдан, 2004. – 384 с.

Карапузова Н.Д. Основи педагогічної ергономіки: Навч. посіб. / Н.Д. Карапузова, Є.А. Зімниця, В.М. Помогайбо. – К.: «Академвидав», 2012. – 192 с.

Малихін О.В. Організація самостійної навчальної діяльності студентів вищих педагогічних навчальних закладів: теоретико-методологічний аспект : монографія / О.В. Малихін. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2009. – 307 с.

Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2010. – 200 с.

Мистецтво бути викладачем: Практ. посіб. / А.Брінклі, Б.Десанте, М.Флегм та ін. За ред. О.І.Сидоренка. – К.: Навчально-методичний центр „Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”. – 2003. – 144 с.

Модернізація вищої освіти України і Болонський процес / упоряд. М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, К.М. Левківський, Ю.В. Сухарніков. – К.: МОНУ, 2004. – 24 с.

Мороз О.Г. Викладач вищої школи: психолого-педагогічні основи підготовки / за заг. ред. О.Г.Мороза, О.С. Падалка., В.І. Юрченко – К. : НПУ, 2006. – 206 с.

Навчальний процес у вищій педагогічній школі / за ред. акад. О.Г.Мороза. – К.: НПУ, 2000. – 337 с.

Ніколаєнко С.М. Вища освіта – джерело соціально-економічного і культурного розвитку суспільства. / С.М. Ніколаєнко. – К.: Знання, 2005. – 319 с.

Слепкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі / З.І. Слепкань. – К.: Вища школа, 2005. – 240 с.

Чернілевський Д.В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. / Д.В. Чернілевський, М.І.Томчук. – Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т ун-ту Україна, 2006. – 402 с.

Хоружа Л.Л. Етичний розвиток педагога: Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2012. – 208 с.

Цокур О.Я. Педагогіка вищої школи: навч.-метод. посіб. / О.Я. Цокур. – Випуск 1. Основи наукового педагогічного дослідження / за ред. Панькова А.І. – Одеса, 2002. – 424 с.

12. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Закон України "Про вищу освіту" // Голос України. – 2014. –6 серпня. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-vii>

Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>

Указ Президента України № 344/2013 "Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року". – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/15828.html>

<http://www.rubricon.com/> - сайт Каталога енциклопедій онлайн

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: навчальний посібник / С.С.Вітвицька.

<http://thinbook.org/book/230-osnovi-pedagogiki-vishhoyi-shkoli-navchalnij-posibnik-vitvicka-pp.html>

2. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник [Електронний ресурс]/ А.І.Кузьмінський. – К.: Знання, 2005. – 486 с.

<http://www.info-library.com.ua/books-text-4039.html>

3. Курлянд З.Н. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник [Електронний ресурс] / З.Н.Курлянд.

[http://pidruchniki.ws/15840720/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli -
_kurllyand_zn](http://pidruchniki.ws/15840720/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_kurllyand_zn)

4. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник [Електронний ресурс] / В.Л. Ортинський.

[http://pidruchniki.ws/00000000/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli -
_ortinskiy_vl](http://pidruchniki.ws/00000000/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_ortinskiy_vl)

5. Освітній портал – каталог освітніх ресурсів, новини освіти, вищі навчальні заклади України і Росії.

<http://osvita.org.ua>

6. Педагогіка и психология высшей школы.

http://www.krotov.info/lib_sec/shso/71_rost1.html

7. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система.

[http://www.virtual.ks.ua/students/7488-subject-tasks-main-categories-pedagogics-
high-school-as-the-educational-system.html](http://www.virtual.ks.ua/students/7488-subject-tasks-main-categories-pedagogics-high-school-as-the-educational-system.html)

8. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Т.І.Туркот.

[http://pidruchniki.ws/13680808/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli -
_turkot_ti](http://pidruchniki.ws/13680808/pedagogika/pedagogika_vischoyi_shkoli_-_turkot_ti)

**Завдання та система оцінювання самостійної роботи студентів
денної форми навчання, які перебувають у відрядженні
у зв'язку з академічною мобільністю**

Теми навчальної дисципліни	Види та зміст самостійної роботи студентів	Форми контролю	Терміни викон.																											
<p>Тема 1-3. ПВШ як наука та мистецтво. Вища освіта в Україні. Витоки і основні етапи становлення вищої школи України.</p>	<p>1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел.</p> <p>2. Складання таблиці «Генеza ідей розвитку вищої освіти в Україні», охарактеризувавши кожен з зазначених етапів.</p> <p align="center"><u>Складання таблиці «Генеza ідей розвитку вищої освіти в Україні»</u></p> <table border="1" data-bbox="580 815 1187 1536"> <thead> <tr> <th data-bbox="580 815 858 972">Періоди становлення вищої освіти</th> <th data-bbox="858 815 1027 972">Заклади освіти, видатні представники</th> <th data-bbox="1027 815 1187 972">Тенденції розвитку вищої освіти</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="580 972 858 1061">Відкриття середньовічних університетів</td> <td data-bbox="858 972 1027 1061"></td> <td data-bbox="1027 972 1187 1061"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="580 1061 858 1128">Передісторія вищої школи в Україні</td> <td data-bbox="858 1061 1027 1128"></td> <td data-bbox="1027 1061 1187 1128"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="580 1128 858 1218">Університети періоду нової та новітньої історії</td> <td data-bbox="858 1128 1027 1218"></td> <td data-bbox="1027 1128 1187 1218"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="580 1218 858 1308">Вища школа дожовтневого періоду</td> <td data-bbox="858 1218 1027 1308"></td> <td data-bbox="1027 1218 1187 1308"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="580 1308 858 1375">Вища освіта доби Центральної Ради</td> <td data-bbox="858 1308 1027 1375"></td> <td data-bbox="1027 1308 1187 1375"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="580 1375 858 1442">Вища освіта радянського періоду</td> <td data-bbox="858 1375 1027 1442"></td> <td data-bbox="1027 1375 1187 1442"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="580 1442 858 1509">Вища освіта в період незалежності</td> <td data-bbox="858 1442 1027 1509"></td> <td data-bbox="1027 1442 1187 1509"></td> </tr> <tr> <td colspan="3" data-bbox="580 1509 1187 1536">Загальний висновок</td></tr> </tbody> </table>	Періоди становлення вищої освіти	Заклади освіти, видатні представники	Тенденції розвитку вищої освіти	Відкриття середньовічних університетів			Передісторія вищої школи в Україні			Університети періоду нової та новітньої історії			Вища школа дожовтневого періоду			Вища освіта доби Центральної Ради			Вища освіта радянського періоду			Вища освіта в період незалежності			Загальний висновок			Таблиця	до 07.11 поточного року
Періоди становлення вищої освіти	Заклади освіти, видатні представники	Тенденції розвитку вищої освіти																												
Відкриття середньовічних університетів																														
Передісторія вищої школи в Україні																														
Університети періоду нової та новітньої історії																														
Вища школа дожовтневого періоду																														
Вища освіта доби Центральної Ради																														
Вища освіта радянського періоду																														
Вища освіта в період незалежності																														
Загальний висновок																														
Тема 4. Вища освіта в країнах зарубіжжя.	<p>1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел.</p> <p>2. Підготовка презентації про організацію процесу навчання в будь-якому університеті світу.</p>	Презентація	до 07.11 поточного року																											
Теми 5-6. Організація навчального процесу у закладах вищої освіти (ЗВО). Принципи та методи навчання.	<p>1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел.</p> <p>2. Підготовка 1 презентації з зазначених тем: «Принципи та методи навчання у ЗВО»; «Форми навчання у закладах вищої освіти: загальна характеристика»</p>	Презентація	до 14.11 поточного року																											

Теми 7-8-9. Форми навчання у ЗВО. Лекція – провідна форма і метод навчання у ЗВО	1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел. 2. Підготовка презентації з теми «Лекція – основна форма і метод навчання у ЗВО: «за» і «проти».	Презентація	до 14.11 поточного року
Тема 10. Види навчання у вищій школі	1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел. 2. Підготовка презентації з теми .	Презентація	до 21.11 поточного року
Тема 11. Контроль навчального процесу у ЗВО	1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел. 2. Розробка різномісних тестових завдань з будь-якої теми дисципліни на підґрунті опанованих джерел із наданням правильних відповідей.	Тестові завдання	до 21.11 поточного року
Теми 12-13. Технології навчання у вищій школі: загальна характеристика. Інноваційні технології навчання.	1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел. 2. Самостійно обрати будь-яку педагогічну технологію, дати їй коротку характеристику, у схематичному та описовому вигляді представити її вплив на процеси формування й розвитку здобувача вищої освіти або скласти презентацію	Схема та опис до неї або презентація	до 28.11 поточного року
Тема 14. Зміст і структура діяльності викладача ЗВО	1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел. 2. Складання проблемних ситуацій.	Проблемні ситуації	до 05.12 поточного року
Тема 15. Імідж викладача закладу вищої освіти	1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел. 2. Складання презентації з теми	Презентація	до 12.12 поточного року
Тема 16. Виховна робота зі студентською молоддю як один із напрямів діяльності викладача вищої школи	1. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу з використанням рекомендованих джерел. 2. Розробка моделі виховання сучасного здобувача вищої освіти із зазначенням наступних складових процесу виховання: мета; завдання; принципи; форми; методи; засоби; вплив вихователя, батьків, оточуючого середовища; очікуваний результат; методи корекції отриманого результату. У схемі має бути відображений взаємозв'язок і взаємовплив усіх зазначених елементів. 3. Есе за темою «Викладач ЗВО: фасилітатор, куратор, модератор».	Схема, есе	до 19.12 поточного року

Система оцінювання

Усі виконані завдання надсилаються на електронну адресу: edu.pedagogika@gmail.com та реєструються встановленим порядком.

Форми поточної перевірки та критерії оцінювання навчальних досягнень студентів – письмові індивідуальні завдання з тем навчальної дисципліни представляються студентами у встановлені терміни.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів виконання завдань є такі:

– виконання ними всіх видів навчальної роботи, що зазначені у робочій програмі з дисципліни «Педагогіка вищої школи»;

– обсяг і глибина знань, набутих у процесі опрацювання і засвоєння матеріалу, поданого у списку основних та додаткових інформаційних джерел;

– ґрунтовний аналіз явищ, що підлягають вивченню під час опанування дисципліною;

– аргументованість відповідей здобувачів освіти на запитання в усній та письмовій формі, що ставляться науково-педагогічним працівником;

– можливість та характер застосування набутих під час навчання теоретичних знань на тлі практичної діяльності.

Методика визначення балів за виконані завдання.

За результатами виконання завдань самостійної роботи студенти отримують бали. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент за всі виконані завдання – 40 балів.

Теми	Бали	Критерії оцінювання
Т. 1-16	має 4	4 - правильна та повна відповідь на поставлене запитання. Студент виявляє повне розуміння актуальних теоретичних основ дисципліни; демонструє глибоке знання навчального матеріалу, високий рівень ознайомлення з основною та додатковою літературою, що рекомендована програмою; виявляє творчі здібності в розумінні і використанні навчального матеріалу. 3 - студент демонструє впевнене володіння основними поняттями курсу під час розв'язання теоретичних та практичних проблем, що зумовлюють його специфіку; виявляє ґрунтовний рівень знань навчального матеріалу; Відповідь містить дрібні неточності, незначні помилки, є недостатньо послідовною та логічною. 2 - Відповідь містить певну кількість помилок, є непослідовною та неповною. Студент демонструє посередній рівень засвоєння знань з основних тем курсу, виявляє слабке застосування теоретичних положень при розв'язанні поставленого питання. 1 - Студент ознайомлений з навчальним матеріалом на рівні розпізнавання і відтворення окремих фактів і фрагментів, демонструє низький рівень засвоєння знань. Знання теоретичних концепцій і підходів безсистемні, дуже фрагментарні і поверхневі. Студент не володіє навичками

		аналізу, синтезу, порівняння. 0 - Відповідь є повністю невірною або відсутньою.
--	--	--

Якщо роботи надходять із запізненням у вказаний термін на 1 день, то оцінка знижується на 1 бал. У разі, якщо роботу відправлено пізніше, ніж 2 дні – оцінка знижується на 2 бали; роботи, що відправлені за 3 дні - не приймаються.

Виключенням є той факт, що якщо завдання не виконане студентом із за поважної причини, яку підтверджено документом.